

EL POBLE: CATALA

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES: 1.000 PAGES DE LECTURA PAISOS D'UNIO POSTAL: 1.000 PAGES DE LECTURA

ANY VII • Barcelona, divendres, 7 de janer de 1910 • NÚM. 1.772 REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES: 1.000 PAGES DE LECTURA BARCELONA: 1.000 PAGES DE LECTURA 5 Cts.

LES EXPOSICIONS UNIVERSALS

Com s'han fet les Exposicions Universals

Ab l'Exposició de Xicagó se pot dir que s'acaba de celebrar una exposició universal i internacional, fetes sense una ben meditada base econòmica, puig tractant-se ja d'empreses de gran volada i, per lo tant, molt costoses, se va comprendre que si bé era d'alta conveniència celebrar certes exposicions mundials, però donar esplendor i renom a un país o a una ciutat a l'ensenyament que presentava material, podia molt bé esdevenir un perjudici per a la ciutat, que comprometia el crèdit de les entitats organitzadores i, en última terme, pervingués un gran descredito per la ciutat que les organitzava.

Així veiem que els dos sistemes portats a la pràctica per celebrar aquestes Exposicions, el de Societats particulars iniciades a Londres l'any 1851, i el seguit pels francesos per empresa de l'Estat, se perfeccionen afinant les combinacions financeres, a l'objecte d'evitar déficits sensibles i si es possible arribar a beneficis.

Lo interessant, doncs, per nosaltres és conèixer detalladament l'última paraula d'aquestes organitzacions, i aquesta la trobarem en les Exposicions universals i internacionals de París de l'any 1900, per lo que's refereix a les empreses pels Estats. De moment estudiarem la de Liège de 1905, que si bé no és la última de les organitzacions per Societat particular, té la ventajosa de que en pensem casi tots els seus detalls, els quals s'ampliaren a l'explicar «Com se fan les Exposicions».

Sols com a un parèntesi i per no deixar sense acabar la relació de les més importants Exposicions, citare la d'Amberes de 1894, feta per Societat particular i ab benefici; la de 1896 a Buda Pesth, ab 24 mil expositors, 520.000 metres quadrats de superfície i tres milions de visitants; la de Nijni Novgorod, ab 790.000 metres quadrats i sis milions de visitants. A més, en el mateix any de 1896 se celebraren les Exposicions industrials, molt notables, de Ginebra i de Berlín. Segueix la de Bruxeles de 1897, universal i internacional, organitzada per Societat particular i produint benefici, però no'n tinc tots els detalls.

Des de l'últim de l'any 1895, l'Estat francès se preocupava de fer a París una magna Exposició universal i internacional en l'any 1900, que rivalisàs ab la celebrada a Xicagó; després d'un tanteig, la varen calcular ab un cost total de cent milions de francs. El punt capital va ésser trobar una combinació per cobrir aquests cent milions, i fins al juny de 1896 no's va poder arribar a un acord en el que s'establí que l'Estat aportaria vint milions, la Vila de París altres vint milions i els seixanta restants s'ingressarien per emissió de bonos, no essent amortissables com els de l'any 1889; però després de diferents tentatives.

Cinc dels principals establiments de crèdit de París varen convenir ab l'Estat l'emissió de 3.250.000 bonos al portador,

de vint francs cada bono, i proveir cada un de vint entrades a l'Exposició. Després d'un tanteig de les cinc banques ab els seus corresponents a províncies, l'operació se realitzà, produint 65 milions de francs, reservant-se les banques cinc milions per comissions, gastos de les diferents operacions i de sorteig, publicitat, annuncis, etc.

Els bonos distribuïren 29 sorteigs, comprenent 4.313 premis en conjunt, per sis milions de francs, en els que hi figuraven cent mil; els sorteigs varen començar l'any 1896, celebrant-se cinc; en els anys 1897, 98 i 99 se'n feren a raó de sis sorteigs cada any i els restants en 1900; obtenint d'aquesta manera ja interessar al públic desde'l començament de les obres.

Altres ventatges se varen donar als benedors dels bonos, puig ademés de 20 tiquets d'entrada a l'Exposició d'un valor de 1 franc, el portador d'un bono podia, a la seva elecció obtenir: o una reducció del 25 per 100 en els preus d'entrada dels establiments de l'interior de l'Exposició, o una reducció en els bitllets dels ferrocarrils de França per les trajectes distants de París de més de 50 kilòmetres.

Aquesta reducció en els ferrocarrils era d'una tercera part sobre'l preu ordinari del bitllet senzill d'anada sumat ab el de tornada, donant un bono dret a tres viatges complets per les estacions allunyades de París de 50 a 200 kilòmetres, a dos viatges per les estacions de 201 a 500 kilòmetres i a un viatge per les de més de 500 kilòmetres de París. La validesa d'aquests bitllets era per la primera zona, de cinc dies; per la segona, de deu dies, i per la tercera, de quinze dies.

Els posseïdors de bonos que per anar a París tenien d'atravesar el mar, també tenien reduccions especials en el passatge dels barcos de les Compagnies franceses.

Tots recordem la grandiositat de l'esmentada Exposició de 1900, plena de magnificències i ab el concurs oficial de casi tots els països, fastuós epíleg de les Exposicions universals i internacionals de París; mes els seus resultats econòmics, per més que's tenen bastant reservats, no varen correspondre a l'esperança que l'Estat francès va fer i va deixar un déficit important.

Poques més Exposicions universals i internacionals s'han celebrat: la de Liège de 1905 i la de Milà de 1906, les dues per Societat particular. Explicar l'organització econòmica de la de Liège per terme detallat més complet, i així's podran apreciar els dos sistemes.

Com totes les Exposicions universals i internacionals organitzades per Societats particulars, va tenir la de Liège caracter oficial, ab el més complet concurs moral de l'Estat i el Municipi.

Un nudi de bons ciutadans, en el que hi figuraven desde'l menestral al banquer, varen constituir-se en Societat anònima, suscribint un capital de 1.726.700 francs en accions nominatives de cent francs ca-

da una, ab la facultat d'ampliar el capital fins a dos milions, facultat de la que no se'n va fer ús; puig, molt al contrari, tan sols se demanà als accionistes el desembors del 75 per 100 de la quantitat suscrita.

La Societat, per posar l'Exposició en bones condicions d'esser visitada, va tenir de fer diferents obres públiques, que l'Estat abonà en casi la totalitat, y, ademés, el mateix Estat consignà 400.000 francs per a entregarlos a la Societat en el cas de déficit en el capital emès, al liquidar l'empresa. Ab el Municipi varen fer un contracte de compensacions, en el que donant el Municipi prop d'un milió de francs a la Societat, aquesta va encarregar-se de les obres d'urbanització a l'entorn de l'Exposició i de varies construccions. Posteriorment el govern va concedir a la Societat de l'Exposició, l'autorització per celebrar tombolles, loteries, en juny per set milions de francs, en dotze series de 500.000 bitllets i una serie, l'última, de un milió de bitllets, constituint la novetat de que's premis eren els objectes exposats o instal·lacions completes presentades a l'Exposició, sense preferència de nacionalitat, com habitacions amoblades, l'agrupació de blondes de Bruxeles, etc., tot degudament valorat, y concedint-se als tenedors dels premis de més de cinc mil francs el poder cobrar en efectiu ab la reducció del deu per cent.

Per a cada serie de 500.000 bitllets hi havien: un premi de cent mil francs, un de quinze mil, un de deu mil, tres de cinc mil i mil premis secundaris; doblant-se en la serie d'un milió de bitllets, y obtenint la Societat un ingrés net, en conjunt, de tres milions de francs.

Els sorteigs varen començar l'any 1903, y així's varen obtenir ingressos molt abans de l'obertura de l'Exposició, sols que's premis en objectes se compraven directament als industrials belgues que se comprometien a ésser expositors.

No obstant l'escàs capital social, les casi nul·les subvencions de l'Estat y del Municipi y l'haver ascendit el gast total a 14.451.813 francs, els ingressos varen passar de quinze milions, permetent retornar el capital als accionistes, regular a la ciutat un bonic Palau de Belles Arts, el cost del qual ja està comprès en els gastos totals, deixar de fer ús de la consignació dels 400.000 francs de l'Estat y encara reparar un petit benefici als accionistes.

Explicats els dos sistemes d'organització econòmica, s'aprecia la seva diferencia essencial. L'una, la de l'Estat francès, es la base de tenir molts diners per avensar, y l'altra, la de les Societats particulars, es a base d'una confiança y crèdit entre les ciutadans, gastant tot lo necessari, però ab una administració escrupolosa. Així ho varen iniciar els anglesos, per a continuarlo els belgues y després els italians.

Mes, per sintetitzar les xifres principals y poder-ne fer tothom un estudi, publico el següent quadre referent a Exposicions universals i internacionals, de les que'n posseeixo el major nombre de dades.

Dat	Localitat	Organitzador	Capital de constitució	Superfície total	Superfície edificada	Nº d'expositors	Nº de visitants	Coste total	Ingressos totals	Gasto corresponent per metre quadrat de superfície edificada	Gasto corresponent per metre quadrat de superfície total	Resultat
1851	Londres	Societat particular	Cap. particular ab capital de garantia	87.000	73.150	17.000	6.039.195	7.300.000	12.720.000	83'90	99'79	Benedict
1855	París	Estat	A càrreg de l'Estat	168.000	136.000	23.954	5.166.000	11.500.000	3.200.000	68'45	84'55	Benedict
1862	Londres	Societat particular	Cap. particular ab capital de garantia	150.000	125.400	28.500	6.811.105	10.400.000	10.450.000	69'33	82'93	Benedict
1867	París	Estat	Estat, 6 milions; Municipi, 6 milions	687.000	300.000	52.000	18.000.000	23.440.000	20.623.000	34'11	78'13	Benedict
1873	Viena	Estat	A càrreg de l'Estat	1.130.000	350.000	42.000	—	58.000.000	—	51'32	165'71	Benedict
1878	París	Estat	A càrreg de l'Estat	800.000	340.000	52.835	16.110.000	55.400.000	—	69'25	162'94	Benedict
1885	Amberes	Societat particular	Compagnia particular	210.000	80.000	14.472	2.500.000	14.000.000	15.370.000	66'66	175'00	Benedict
1888	Barcelona	Municipi	Subvenció de l'Estat, 2 milions	465.000	100.000	12.866	1.227.000	20.000.000	—	43'01	200'00	Benedict
1889	París	Estat	25 milions, emissió de bonos	950.000	400.000	55.486	26.000.000	40.000.000	50.000.000	42'10	100'00	Benedict
1893	Xicagó	Estat	A càrreg de l'Estat	4.200.000	470.000	—	27.500.000	200.000.000	—	47'61	425'53	Benedict
1894	Amberes	Societat particular	Capital 1.500.000 en accions y rifa	330.000	110.000	12.095	4.000.000	5.500.000	7.300.000	16'66	50'00	Benedict
1897	Brussel·les	Societat particular	Per accions y rifa	360.000	130.000	10.663	2.736.427	—	—	—	—	Benedict
1905	Liège	Societat particular	1.726.700 y rifa-tombola	700.000	135.000	15.101	7.000.000	14.451.813	15.000.000	20'64	107'05	Benedict
1906	Milán	Societat particular	1.423.000 llires, inclou subvencions	840.000	201.000	—	—	23.000.000	—	27'38	114'44	Benedict

ALGUNES OBSERVACIONS: L'Exposició d'Amberes de 1894 va tenir un cost tan reduït, degut a haver utilitzat els palaus de l'Indústria, de les Arts y del Comerç, construïts per a l'Exposició de 1889. No poso en aquest quadre l'Exposició de París de 1900 per tenir-me poques xifres concretes, si bé tinc de fer notar que ne va resultar déficit. Per últim, tinc de advertir que algunes xifres són aproximades, però no oficials.

CONSIDERACIONS: Moltes se'n poden fer; la primera, que les superfícies edificades no guarden proporció ab les superfícies totals, lo que significa que sols se poden incloure en les Exposicions grans espais de terrenys, si aquests ja són boscos o jardins antics, com a Viena y a Xicagó. En segon lloc, veiem que'l nombre de expositors està en bastanta relació ab el gast total, y, en cambi, el nombre de visitants ho està ab el d'ingressos; això es per demés lògic y natural, pronunciant-se més la relació com més ben administrada fou cada Exposició.

Precisament l'organització que ha sapigut més bé atemperar els gastos en el nombre d'expositors, — la major part dels quals són les construccions, — es la que ha presentat l'Exposició més lluida, doncs no hi havien sales casi buides y la seva plenitud d'instal·lacions feia l'èxit, y aquest cridava an els visitants.

Una Exposició sense visitants no és comprensible si està ben organitzada, si es destina una bona quantitat a propaganda a l'extranger, — doncs a casa no cal fer-ne gaire, perquè tots els concitadans en tenen d'esser cooperadors, si són bons patriotes, — si en tots els seus actes obren seriosament y ab fermesa, y saben omplir els seus palaus d'expositors. Així's té segur el concurs dels visitants, base dels ingressos y, per lo tant, de l'èxit financer.

De grans enseyanes pot ésser l'examen del gast total aplicat a la superfície edificada. Exceptuant l'Exposició d'Amberes de 1885, el cost de la qual fou exorbitant, totes les demés Exposicions saldades ab benefici donen un cost molt menor, ab relació a la seva importància, que les Exposicions ab déficit; també es lògic, però no's té gaire present al parlar

d'Exposicions universals.

Sobre la construcció de les Exposicions tinc de recordar lo ja dit en altres ocasions, y es que's edificis construïts solidament no serveixen per res més que per encarrir el gast total de les Exposicions, excepció feta d'un palau de Belles Arts y algun altre museu, y encara si la Exposició se celebra en lloc no molt extrem de la respectiva ciutat. Es per això que aplaudeixo el sistema de construcció de palaus tan grans com siguin necessaris, molt artístics, agradables a la vista, bones llums, sorprenents perspectives; però de durada d'un any, ab el seu cost corresponent a la limitada durada per a que se'ls construïx.

Encara moltes y moltes altres consideracions podria fer, mes a l'amic lector, que je molt l'he cansat avui, tinc de deixar-hi fer algunes desde's seus punts de vista aplicables a la nostra futura Exposició. Y ab això poso punt al tema de «Com s'han fet les Exposicions universals».

FRANCESC DE A. MAS (Continuació).

LA SENYORA

D.ª Antonia Puig y Maten de Xalabarder

HA MORT CRISTIANAMENT

(E. P. D.)

Sos desconsolats espòs, el doctor don Eduard Xalabarder, fills Maria y Conrad, pares, germà, germans y germanes polítiques, oncles, nebots, cosins, cosines polítiques y demés parents, presents y ausents, participen a sos amics y coneguts tant irreparable pèrdua y els hi preguen la tinguin present en ses oracions y se servixin assistir a la casa mortuoria (Elsabets, 3, entresol, porta segona), avui, dia 7, a les quatre de la tarda, per acompanyar el cadavre a l'iglesia parroquial de Betlem y d'allí a sa darrera estada.

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

DEL 10 AL 31 DE JANER

Grans Rebaixes

En totes les Seccions de la Casa

Descomptes de 20, 15, 10 y 5 per 100

Sobre's preus marcats en els articles

Solament del 10 al 31 janer

El primer de febrer tornaran a regir: els preus de costum

En les diverses seccions de l'establiment, se trobaran colocats grans cartells detallant els descomptes corresponents a cada article

Ocasions especials

En tota classe d'articles y premses confeccionades

LA XIN

DELICIOSOS BOMBONS PURGANTS

D'EFFECTE SUAU Y SEGUR

DEMANIS A LES FARMACIES

Els que tinguin tos

preguin l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL DEL DOCTOR ANDREU. Demanis a les farmacies.

A MEITAT DE SON PREU

Se liquiden articles de totes classes propis per regala. **Passoig de Gracia, 98.**

LA QÜESTIÓ SOCIAL A ALEMANYA

Reformes fetes y reformes a fer

L'Alemanya, que políticament viu sota un règim conservador y antidemocràtic, ofereix en cambi certs avenços en l'ordre de les reformes obreres. Els treballadors germànics fa anys que gaudeixen de remarcables avantatges, que'l proletariat d'altres països encara no ha pogut aconseguir.

Parlant d'aquesta qüestió, l'eminent professor alemany Delbrück ha fet les següents interessants declaracions:

«En primer lloc, cal dir que les lleis socials son difícilíssimes d'implantar. La raó

«No manquen més que les assegurances per les viúdes y els orfes, y sens dubte, enguany seran votades.

«Les Borses del Treball, les oficines de colocació per obrers y les assegurances contra la falta de feina, són qüestions difícils de resoldre, les quals quedaran per a més endavant.

«Darrerament s'han constituït en el nostre país els Sindicats d'empleats de l'Estat. Si tenen èxit, poden devenir una força formidable. S'ha de tenir present que aquí tenim un veritable exercit d'empleats. El Sindicat general roumeix, no solament tot les Societats d'empleats públics, sinó també totes les Societats d'empleats particulars que estan a sòu fixe. Es veritat que aquest Sindicat no més ha d'ocupar-se de qüestions professionals, Emperò, es clar que no deixarà d'intervenir en la política. Així y tot s'ha de recordar que la idea dels nostres funcionaris es aquesta: «Per l'emperador». No pot negarse que aquest Sindicat general pot devenir perillós. Però cal tenir confiança en que tot se arregarà bonament».

Tals són les opinions del professor Delbrück, home reformista, més d'idees moderades.

Sembla segur que durant l'any actual el Reichstag alemany s'ocuparà extensament del problema obrer. El canceller de l'Imperi es tingut com una especialista en matèries socials, y se l'anomena el canceller filòsof.

Mentrestant, el socialisme germànic va creixent cada dia. Aquesta creixença fa sentir els seus efectes, no tan sols en el terreny social, sinó també en el terreny polític. El principal problema plantejat en aquest darrer es el del sufragi universal, defensat corajosamente pels socialistes, y que no pot trigar gaire a triomfar plenament.

Festa a la presó

Galantment invitats pel director de la Cèl·lular, don Ceferi Ródenes, assistirem, ahir a la tarda, festa de Reis, al concert que va donar-se en obsequi als presos que tancan l'ombria casa.

L'espectacle que oferia la rotunda era pintoresc, però també desconsolador. De bell començament, tota aquella gran multitud d'homes, mil en xifres rodones, que omplia d'animació el gran espai circular de la rotunda central, donava una alegre impressió de festa. Mes el cor se muava de pensar que tots aquells homes estaven privats de llibertat, que molts patien capiverí potser ignomíentment, que una gran altra part, havia potser delinquit per fatals circumstàncies de la vida y que sols una infima minoria eren allí per culpa de la llur fonamental malesa.

Y l'orfeó, compost de presos y dirigít pel mestre Rafart, anava entonant les cançons del seu repertori. Cantà'l «Gloria a Espanya» dien Clavé, «La Donzella de la costa», la «Cançó del pres», del mestre director, la «Retreta de Rilles» y algunes altres composicions qual no no recordem, tot ab bon gust y afinació. Mentres cantaven, les cares dels orfeonistes semblava que s'acarlissin. Aquella preocupada contracció que tiva les galtes del pres, donant-li una rigidesa característica, fugia per un instant dels rostres llurs. Y tot a l'entorn, damunt d'aquella multitud empresonada, pareïa que hi passés una granada de llum serenadora.

Entremig dels cants de l'orfeó, un jove, empresonat a conseqüència de les revoltes de juliol, cantà ab una veu esplèndida la romanesca de tenor de l'Aida, el «O paradiso», la siciliana de «Cavalleria rusticana» y una altra romanesca. Pera tots els de fora la casa fou una sorpresa y una revelació. El jove tenor té una veu fresca y potent, veu de tenor dramàtic, que podria fàcilment conduir-lo a la celebrat si trobés qu'il protegit.

El seu cas, segons me contaren, es el que gent per demostrar la lleugeresa ab que la repressió ha sigut feta. Segons me contaren, el dia 28 de juliol l'esmentat jove sortia de casa del mestre que li dona lliçons y beixà Rambla avall, fins el port, ont embarcaven soldats cap a Melilla. Sembla que aleshores digué a un company: ««Mira: els embarquen lo mateix que hents» — Ja n'hi hagué prou per a que un subjecte que's trobava al seu costat protestés en castellà y li dirigís tota mena d'insults per aquelles paraules. L'interpelat, fugint de raons, aronà les espatlles sense respondre-li y tractà de dirigitse vers altre banda. Mes aleshores el subjecte castellà, que havia anat a la recerca d'un policia, tornà ab una paraula y acusat an el jove d'haver dirigit an els soldats frases encaminades a ferloshi trencar la disciplina. L'agafaren, y cap a la presó. Y al final del procés fou condemnat a sis mesos d'arrest, que acabà de complir un d'aquest dies.

La festa acabà a dos quarts de cinc. L'orfeó havia acabat de cantar una «Jota», que per cert fou repetida: sonà anat a cor i els presos tornaren per galeries y les llargues y tristes correes desaparegueren per les altes naus, emportant-se el dol record de les cançons oïdes, per a trencar d'un alegre ressó de bellesa l'emmuradada monotonia de les hores mortes en la llarga solitud de la cel·la.

N després d'una estona de conversa ab l'amable director de l'ombria casa, sortíem al carrer, desitjant que aquestes festes se repetessin sovint, en bé dels pobres rocosos que no tenen en què passar el temps de cap a cap de la jornada.

Un succés

Copiem de «El Noticiero» d'ahir, pel caràcter de l'assumpte, el següent solr: «Durante la última madrugada un grupo de paisanos disparó algunos tiros frente al cuartel de Santa Madrona, haciendo uno de los proyectiles en un brazo de un sargento de la comandancia de artillería.

«Del citado cuartel salió otro sargento en persecución de los agresores, dando alcance a uno cerca del Palleiro; pero el detenido le pegó un garrotazo, dándole a la fuga mientras el sargento sacaba el sable para defenderse.

«A consecuencia de lo ocurrido, que se ignora a qué puede obedecer, se están instruyendo diligencias sumarias.»

De Ca la Ciutat

DON LLUIS DURAN Y VENTOSA

A l'escriure aquest nom m'ha tremolat la mà... Hauria preferit poguerem excusar la desolació i de dir cap paraula respecte a la persona de don Lluís Duran y Ventosa. Però no tot ha d'esser satisfaccions i poguer excusar a gust, tributant elogis als que mereixien no siguin.

Don Lluís Duran y Ventosa... quins records més amargs deixaria a l'Ajuntament! El que durant quatre anys ha exercit de quefe de la minoria regionalista en el Municipi, es un home fred. Parlat ab el rebou la sensació de tocar una pedra marmolada. El senyor Duran té un caràcter dominador que fa que ab ell no pugui conviure cap home de talent, en una mateixa minoria. Mireu sinó els exemples den Rahola, den Pla y Deniel, den Verdader y Calis.

El senyor Duran y Ventosa és d'aquells polítics que's diuen hàbils a si mateixos, però que de tanta habilitat no toquen una qüestió, que no l'esguerrin. Don Lluís no intervenia en cap discussió sense que l'enverinés, sense que hi portés ab ses paraules saginantes y violentes un fort apassionament que feia impossible tota solució satisfactoria.

Siniciava un debat. Parlava l'un, parlava l'altre, el de més enllà, un altre encara... El debat girava sobre qualsevol qüestió, transcendent o nini, y era la discussió sossogada, calmosa, beatífica... Però s'alsava el senyor Duran, intervenia ab sa paraula no exempta de facilitat, empor vulgar y plebea, ab sa veu cridanera y mancada de pastosiari; y tot seguit la qüestió's girava, y de sobte, com si un mal esperit hagués fet sa aparició en el Consistori, se sentien crits y impreccions... Ja estava la qüestió enverinada. Ja no podia acabar tranquil·lament. Y això sempre. Tant abans, quan per raons d'indole política, el senyor Duran pertanyia a un grup que tenia certa homogeninitat y majoria casi efectiva; com després, quan trencada la Solidaritat esdevingué el senyor Duran quefe d'una reduïda minoria. Es qüestió d'idiosincrasia de temperament, de lo que vulguem. Joestic convensut de que'l senyor Duran, al sortir de l'Ajuntament, deixà darrera seu tot un rastre d'odis y maledvolences.

El senyor Duran és un mal leader. Li reconeixem aquesta qualitat d'una paraula fàcil, però li manquen moltes altres condicions para arribar a esser un polític acceptable. Li manca domini de si mateix, perquè, creien amics, que aquella fredor tan propi d'ell, no li dona domini de paraula. Sovint s'excedeix al pensament, y, com que es atrabiliari, quan parla fa trencadissa de lo que sobra, sinó de lo sobrant y de lo útil, perquè'l senyor Duran trencava perquè el, pel sol fet de que té les mans barroeres y no toca un objecte que no l'espallí. Y aquestes són males condicions, molt males condicions para un leader.

No obstant sa exterioritat conservadora, no serà mai home de govern el senyor Duran, puig per dintre es agressiu y mai cap agressiu farà obra governamental. També té'l senyor Duran y Ventosa alt aspecte: la manca de sinceritat política. El senyor Duran no pot esser tractat com a un adversari; sempre es un enemich irreconciliable. Ell figura en un grup polític que's vanta d'haver realitzat una de les més grosses revolucions polítiques de Barcelona: l'escombrada del caciquisme. Doncs bé: el senyor Duran havia devingut en el Consistori tot un cacic, no màxim, perquè no té condicions suficients, però caciquet de poca mida.

Quantes vegades l'havíem vist aixecarse apoint qüestions que, particularment, combatia, o viceversa! Si hi hagués hagut un home, suficientment energic, que en plé Consistori s'hagués aixecat, dient: «Senyor Duran: S. tal dia y en tal reunió sostenia tal cosa, y avui sosté lo contrari; — el senyor Duran hauria tingut de callar més de quatre vegades; però, això sí, s'hauria assegut tan aparentment tranquil com abans, y tan fred, tan fred com sempre.

Don Lluís Duran se'n va del Consistori revestit, per segons quins elements, de certa auriola de cre prestigi. Mai he vist auriols y prestigis més immerescuts.

El senyor Duran ha fet a l'Ajuntament moltes exageracions. Hi té la mà trencada en això... Però'l senyor Duran, com ja hem dit, aleshores de la Solidaritat, no tenia a davant seu a ningú que pogués posar-lo a ratlla. En Layret callava para no trencar lo que tots tant esbavaven; en Giralt y Verdader — que sols aixecantse tenia'l do de fer perdre els estrepes al senyor Duran — callava, para que no li diguessin disculpi; en Pla y Deniel — qui també al parlar feia suar al senyor Duran — callava per disciplina; en Rahola — molt més orador que'l senyor Duran — callava perquè no li diguessin disculpi... Y així el senyor Duran feia la seva... S'eregia en quefe, no per més condicions, sinó per més atreviments que els altres. Davant d'ell qui hi havia? Els ferrocarrils, que's trobaven acorralats; que no podien parlar, sense que tot hom se'ls girés en contra.

Desfeta la Solidaritat, sortiren de l'Ajuntament en Pla, en Giralt, en Bastardas, y en cambi, para combatre al senyor Duran, els ferrocarrils obdureguen el rector de l'Emlia Iglesias, «Curro Melojos»

de la política. Y, naturalment, el senyor Duran continuà essent un gallit dins del galliner municipal.

Jo voldria veure al senyor Duran y Ventosa en l'actual Ajuntament. Davant den Lluís, den Serrallana, den Coronas... Quantes vegades quedaria de cós present el senyor Duran y Ventosa!

Aquest senyor regidor que, junt ab els seus companys de minoria regionalista, cometé la manca de consideració de no assistir a la sessió constitutiva del primer de janer, ha estat substituït a temps. Si hagués estat regidor un any més, del prestigi polític del senyor Duran y Ventosa, ni pels seus mateixos, se'n cantaria ni gall ni gallina.

JESUS AUBA

Ibissènques

Comenzo aquestes cròniques dominat per l'impressió d'una trista nova: ha mort avui a Madrid un ibissenc il·lustre, don Joan Román y Calvet.

Era'l senyor Román fill predilecte de la nostra illa, gran entusiasta dels seus progressos y estudis històrics dels fets que precediren a la dominació romana.

Desde un bon grapat d'anys empenyava la seva activitat y extensa erudició en el estudi de tant complicats com difícils problemes.

An ell se deu, en gran part, el descobriment de nombrosos objectes arqueològics, que deixaren aquí els fenicis y cartagineses en sa llarga dominació, en qual important estudi hi posà'l senyor Román tots els seus entusiasmes y bona posició social.

Molt conegut en el món científic, especialment per la publicació de la seva obra monumental «Los nombres e importancia arqueológica de las islas Pythusas», que fou editada a Barcelona improntia de l'Avenc, l'any 1906, obra que produí gran revol entre les savis que an aquells estudis se dediquen, per les seves afirmacions plenes de novetat y de acència.

Dues voltes fou diputat a Corts, representant al Congrés el districte d'Ibissa. També havia sigut alcalde de la ciutat. Tot just acabà la carrera obri bufet d'advocat, conquerint al poc temps molta anomenada.

Fou distingit ab el títol de «Correspondiente de la Real Academia de la Historia».

Per la publicació de l'expressada obra y per la part que prengué en la donació desinteressada que feu a l'Estat la Societat Arqueològica Eubustana, li fou ofrida una gran creu y altres honors, que refusà para obtenir millors a favor de la nostra illa, que tan estimava.

La notícia de la mort del senyor Román ha produït a Ibissa forta impressió de condol.

Descansi en pau l'il·lustre company y bon amic!

ARTUR PEREZ CABRERO

Ibissa, 4 janer 1910.

Els agricultors catalans

Reunió de la Federació Agrícola

La Federació Agrícola Catalana Balear va celebrar ahir, al matí, la seva assemblea ordinària mensual, presidida pel don Joaquim d'Abadal.

Aprovada l'acta de l'anterior, don Josep Zulueta feu ús de la paraula para suplicar que's posés mans a l'obra en el projecte del Banc Agrícola, inicat en la seva ponència en el Congrés de Tarragona y acceptat ab gran entusiasma per tots els congressistes.

A propòsit de la seva indicació, el senyor Zulueta esbossà de nou son projecte, acordant els retints que en compliment a lo acordat en el sudit Congrés, se formulessin les corresponents Bases pel expeditives de la Federació.

Havense donat compte de que dintre pocs dies una comissió de la Federació anirà a Madrid para gestionar la resolució favorable als interessos de la propietat forestal espanyola, del conflicte sorgit en aquesta a consecuencia de l'entrada franca d'envasos de fusta pels ports de Llevant, don Ricart Balcells, de la Cambra Agrícola de Catalunya, feu present la conveniència de que dita Comissió s'ocipi de la necessitat de que siguin consultades les entitats agrícoles, quan se gestioni algun tractat de comerç.

Don Josep Barnadas, del Sindicat de Alella, indicà la necessitat de plantejar també la qüestió de la reglamentació de Sindicats, ja que actualment són autoritzats o no, segons es sembla als ministres d'Hisenda o Foment, havense donat el cas de que mentres en un Ministeri, ha estat aprovada una d'aquestes entitats, en l'altre, interpretant de molt diferent manera la llei, s'hi sostingui el criteri contrari; tot això per falta de precisió en el Reglament regulant la llei de Sindicats.

El senyor Ribas, de la Cambra del Baix Llobregat, recomanà a la Comissió que juntes les seves gestions, a les dels que després les més expressives gracies al rector general de la Cria cavallera, feu solas bons propòsits demostrats en la fira de Vic, del 15 del passat desembre, en pro de la riquesa pecuària del país.

El president recullí totes les manifestacions feses, oferint transmetre'les als comissions y assegurar la seva gestió. Finalment, va donarse compte d'haverse publicat y resolt la lletra de convocat del Congrés de Targa, y se va aixecar la sessió.

Una reunió important

El president de l'I. A. C. de S. I. y diputat a Corts don Manuel Raventós, ha convidat als representants a Corts per Catalunya a una reunió que tindrà lloc en el local de l'Institut demà, a les tres de la tarda, para tractar de l'estat de l'expedient promogut ab ocasió de l'instancia de l'esmentada entitat al ministre d'Hisenda, sobre'l pagament de patent pels propietaris que exporten els fruits de llurs cultives.

Porta aquesta instancia l'adhesió de tots els alcaldes de les comarques del Llobregat, de la costa de Llevant y altres, així com de moltes entitats agrícoles, tractant-se d'un assumpte d'exceptional interès para la producció.

El Congrés de Tàrragona

Para'l tretzè Congrés agrícola que's dies 15 y 16 de maig s'ha de celebrar a Tàrragona, la Federació Agrícola Catalana Balear y la Comissió organitzadora d'aquella població han publicat la següent lletra de convocat:

«Continuant la gloriosa y llarga serie de Congressos, en els que s'han vingut estudiant les condicions y les necessitats de l'agricultura regional, la Federació A-

grícola Catalana Balear ha tingut a be aquesta vegada fixarse en nostra benivolga ciutat; puig situada com està entre l'Urgell y la Segarra, es lloc indicadíssim para estudiar cultius importants, que aumeny y perfeccionen. Podrien omplir de benestar y riquesa les ànimes comarques.

La Federació ha comprés lo necessari que es l'estudi dels cultius, que en algunes produccions són les primeres de la nostra regió com en els cereals, rals y efectiva font de riquesa tant a l'Urgell com a la Segarra, si logressim, com se podria duplicar y fins més y tot la producció paguent tal volta arribar a suplir la gran importació que's fa d'aquests productes, quedant així a casa molt milions de pessetes que ara ens volem precisats a enviar a fora; com en el de l'oli, de lo que ja comensem a tocar-ne'ls beneficis deguts a lo molt que l'hem perfeccionat durant els darrers anys, y que cal encara estudiar molt més para posarnos en el lloc que'ns correspon, puig la fusta que arreu del món van adquirint els nostres olis es deguda encara més a la nostra bondat del producte, que no pas a les nostres pràctiques d'elaboració; com en els dels ferratges que ab tot y esser tant bona font de riquesa moltes més ventajoses ne podrien obtenir, per esser base principalíssima d'una industria tant ligada ab la agricultura com la pecuària, en realitat bon tros mesquina encara. Però esperans sa falgadura envers la qual es convenient orientar les nostres energies, com en el de l'arnella que si s'explorava ab més amplitud, ademés de servir d'aprofitament de terrenys avui poc productius y per lo tant, sense estronar cap altre cultiu, tindríem en el mateix una riquesa ben assegurada, com en el del vi que malgrat la forta crisi que atravesava, no per això deixava de desitjar, sinó al contrari, hem de practicar els avenços, que tant en producció com en elaboració practiquen en altres encontrades de la nostra terra y ben prompte veurem els nostres esforços de sobres remunerats.

Per això el Consell de representants de l'esmentada entitat comptant ab la decidida cooperació del nostre Ilustre Ajuntament acordà que'l tretzè Congrés agrícola que correspon a l'any 1910, se celebrés a Tàrragona, y s'hi celebraria, si a Déu plau, durant els dies 15 y 16 del mes de maig.

Enientant la Junta organitzadora que es molt més profitós para l'agricultura, y sens dubte de resultats més pràctics, ocuparse solament d'estudiar una sola qüestió — doncs es evident que si se vol tractar de moltes no es possible de controlar les despeses — ab l'extensió que es deguda — han acordat que'l tema a tractar sigui «Cereals y ferratges» el qual s'inserta a continuació d'aquesta lletra de convocat, junt ab els noms dels ponents; proposant publicar aviat els corresponents questionaris, ajornant para quan sigui oportú, anunciar el programa del Congrés.

Esperem, doncs, que donada l'importancia que té el tema, que's posará a discussió, no sols per les nostres comarques, sinó para moltes altres de la nostra regió, serà crescut el nombre dels que desitjant contribuir a l'acabat y extens estudi que segurament se farà de tant important qüestió aportant cadascú als debats els coneixements que l'experiència y el treball li hagin demostrat; y no cal pas dir que ab l'alsada de energies y l'esfrit de gemmar que han presidit els tres Congressos anteriors. Per això la Federació Agrícola Catalana Balear y l'Ajuntament de Tàrragona, convident a totes les demés Associacions agrícoles, a tots els agricultors tècnics y pràctics y a quantes persones s'interessin para la prosperitat d'aquestes comarques y per l'avensa en general.

També per la seva part la ciutat de Tàrragona, mostrant una vegada més ses nobles y enlairades intencions, acollirà carinyosament als congressistes; sos moradors y ses Corporacions, verament desitjosos de conservar sempre més un gran record, rivalisaran en obsequis, de l'Urgell y la Segarra, aquests tres de la nostra Catalunya, per cert quelcom oblidat, n'agraïram de tot cor a l'ensenyament que la visita, les ensenyances y els consells fermament esperansos de treuen resultats profitosos, para contribuir així, sens regatejar sacrificis de cap mena al nostre total renaixement.

Tàrragona, desembre de 1909.

Per la Federació Agrícola Catalana Balear. — President, Joaquim d'Abadal; secretari, Joan Fardó y Wehrle.

La Comissió organitzadora del Congrés. — Alcalde president, Wenceslao Albareda y Font; vicesident, Josep Canelles y Balcells; tesorier, Josep Sanjaume y Brugués; secretari, Josep Maria Sanfeliu y Tassies; vocals, Josep Maria Llobet y Font, Antoni Viciana y Salvado y Francisco Closa y Solé.

Els temes y ponents són els següents: Tema general «Cereals y ferratges».

A) «Producció y colocació o aprofitament dels cereals y ferratges a l'Urgell y la Segarra».

Ponent: F. Xavier Rubies y Valls, perit agrícola y propietari de Balaguer.

B) «Producció y colocació o aprofitament dels ferratges a l'Empordà».

Ponent, don Ignasi Fages y Climent, propietari y president del Gremi Sindicat Agrícola de Castelló d'Empordà.

C) «Producció y circumstàncies en que se desenvolupa l'agricultura a l'Urgell».

Ponent, don Ignasi Giralt y Vilanova, expresident de la Federació y Institut Agrícola Català de Sant Isidre, diputat a Corts per Granollers y propietari.

D) «Producció y circumstàncies en que se desenvolupa l'agricultura a la Segarra».

Ponent, don Mateu Carbonell y Bonet, propietari.

Fallo del concurs de 1909

El fallo dels treballs y exercicis del Concurs de 1909, donà'l resultat següent: Premi primer: s'adjudica al lema «De lo concret a lo abstracte».

Premi segon: no s'adjudica.

Premi tercer: s'adjudica al lema «El mío tiene derecho a la instrucción y el padre debe proporcionarla».

Premi quart: no s'adjudica. Accésit: al lema «Sin base antropológica, etc.».

Premi quint: no s'adjudica. Accésit: al lema «Amor ab amor se paga».

Premi sisè: s'adjudica al lema «Amicus Plato, sed magis amicus veritas». Accésit: al lema «Del mal, a veces, sale el bien».

Premi setè: s'adjudica al lema «Ab tiempo, arena y creio». Accésit: al lema «Qua cuna fuo humilde».

Premi vuitè: no s'adjudica. Mención honorífica: al lema «La escritura vertical será la escritura universal del porvenir».

Premi novè: s'adjudica al lema «La educación debe comenzar con la vida». Mención honorífica: primera: al lema «Quovadis?». Mención honorífica segona al lema «Mas imposta una cubera bien lodada que lema».

Premi deu: sense aspirants.

Premi onze: s'adjudica al lema «En el cel hi han guitarras y violins». Clarins, clarins (cançó infantil). Accésit: al lema «El trabajo».

Premi dotze: sense aspirants.

Societat Barcelonesa d'Amics de l'Instrucció

Fallo del concurs de 1909

El fallo dels treballs y exercicis del Concurs de 1909, donà'l resultat següent: Premi primer: s'adjudica al lema «De lo concret a lo abstracte».

Premi segon: no s'adjudica.

Premi tercer: s'adjudica al lema «El mío tiene derecho a la instrucción y el padre debe proporcionarla».

Premi quart: no s'adjudica. Accésit: al lema «Sin base antropológica, etc.».

Premi quint: no s'adjudica. Accésit: al lema «Amor ab amor se paga».

Premi sisè: s'adjudica al lema «Amicus Plato, sed magis amicus veritas». Accésit: al lema «Del mal, a veces, sale el bien».

Premi setè: s'adjudica al lema «Ab tiempo, arena y creio». Accésit: al lema «Qua cuna fuo humilde».

Premi vuitè: no s'adjudica. Mención honorífica: al lema «La escritura vertical será la escritura universal del porvenir».

Premi 13: s'adjudica al lema «Esperanto». Accésit: al lema «Pro Zamenhof!».

Premi 14: s'adjudica als nois Josep M. Ribas, Lluís Pujol, Josep Fernández, Josep Roca, Jaume Barria, Lluís Comis, Joan Mares, Josep Maria Juncadella, Antoni Roca, Josep Ventura, Evarist Manuel y Joan Batlle.

Premi 15: s'adjudica al noi Manuel Coscolluela. Accésit: a Josep Moreno. Mención honorífica: a Joaquim Gimeno. Oportunitat s'anunciaran el dia, hora y lloc de la solemne repartició de premis.

NOU PRESIDENT

Vagant la presidencia para'l bieni 1910-1911, per renunciació del president electe senyor Asensio, va procedirse a nou sufragi en la sessió extraordinaria del 33 del mes passat, quedant elegit el nostre estimat amic doctor don Manuel Mer y Güell, a qui trasmetem la nostra coral felicitació.

Informació política

Balaguer

En el Consell general que'l Centre Nacionalista Català d'aquesta ciutat celebrà el dia primer d'any, quedaren elegits para formar el Consell Directiu, els senyors següents:

President, Josep Cabreran, advocat; vicesident, Enric Tarragona, enginyer; industrial; tesorier, Gaspar Lluja, propietari; bibliotecari, Sebastià Armén, comerciant; secretari, Pere Cella, y vocal de propaganda, Manuel Verní, diputat provincial.

Pro-presos

Organisat per la Joventut Radical del For-Plus, se celebrà, diumenge, a les quatre de la tarda, en el local de dita entitat (Aussias March, 132, baixos), un gran miting para demanar l'amnistia dels perseguits pels fets de juliol.

Figures

L'Ajuntament d'aquesta ciutat ha quedat constituït en la forma següent:

Alcalde, don Joan Carbona Molins. Primer tinent, don Marian Pujol y Vidal.

Segon tinent, don Francisco Guillaumet. Tercer tinent, don Jaume Teixidor.

Quart tinent, don Miquel Roig. Síndic, don Joan Antich Parés. Subsíndic, don Narcís Roget.

La crisi de les fustes

Sembla que aquesta importantíssima qüestió se troba en el seu periode culminant, ja que'l ministre d'Hisenda, segons noticies, resoldrà després d'oida'l dia 10 la Comissió mixta d'exportadors y industrials aserradors de fustes.

Abans informà la comissió d'agricultors catalans que sortí ahir cap a Madrid, la qual en representació de la Federació Agrícola Catalana Balear, exposarà al ministre'l seu criteri y sollicitarà la resolució favorable als interessos de la propietat forestal d'aquest país.

La Comissió s'embarà gran nombre de adhesions d'Ajuntaments y entitats agrícoles, lo que donarà una gran forma moral a la mateixa; les adhesions estan redactades en expressius y raonats termes.

El propi dimars tindrà lloc a Solsona una reunió de propietaris forestals de la comarca para tractar de la crisi que pateixen a consecuencia de l'entrada fraudulenta d'envasos de fusta pels ports de Llevant.

Per les noticies que's tenen, l'acte promet esser un acontentament, a lo que contribuirà, sens dubte, l'assistència de representants de la Federació Agrícola Catalana Balear y de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

Cridem l'atenció dels Ajuntaments, corporacions, propietaris y a quants pugui interessar la qüestió que's discuteix, respecte la conveniència de que aquestes dies augmentin la campanya ab l'enviu de telegrams, exposicions, etc., fent evident al Govern la desgracia del país forestal de seguir les coses com fins ara.

Tant sols així podran ferse efectius els anhels del país productor.

Botlletí del Treball

El conflicte dels cuiners y cambres

En el nostre desitj de donar a conèixer als nostres llegidors totes les noves referents al conflicte que ha esclatat entre els amos d'hotels, fondes y cafés y els seus obrers, per la qüestió del descans setmanal anem a transcriure com antecedents dignes d'esser coneguts, els següents documents:

LES BASES

PRESENTADES PELS OBRERS

Els obrers han dirigit als patrons, una fulla continguda en aquestes termes:

«A los señores Patrones del Ramo de Fonda, Hotel, Restaurant y anexos de Barcelona.

Muy señores nuestros: La Comisión que suscribe, en nombre de las Sociedades de Camareros «La Alianza» y de Cocineros «Artística Culinaria», legalmente constituidas en esta ciudad y domiciliadas respectivamente en las calles de Quintana número 3, principal y Tres Llis, 3, principal, tiene el honor de participar a ustedes colectiva e individualmente como dueños de establecimiento comprendido en el gremio de fonda y anexos, sea la que sea la clase y categoría del que posea lo represente cada uno, que desandando implantar, dentro de la mayor armonía posible entre patronos y obreros, el descanso semanal que la Ley del domingo otorga a los operarios que prestan servicio a las ordenes de ustedes y del cual no han disfrutado todavía a pesar de haberse cinco años que se promulgó, ha presentado al Excmo. Sr. Gobernador civil de la provincia, en su calidad de tal y de Presidente de las Juntas de Reformas Sociales de la misma, las siguientes bases que para el descanso semanal de los obreros del gremio de fonda y anexos de Barcelona regirán desde el día 15 de Enero de 1910:

Primera. Todos y cada uno de los dependientes de hotel, restaurante, fonda, casa de comida y demás establecimientos de fonda, sin distinción de camareros, cocineros, charrrichs, cocineros, auxiliares de cocina y lavaplatos, disfrutaran de un día completo de descanso por cada seis de trabajo, sin mena del salario ni incremento de operaciones en cada casa hasta el día de la fecha del presente pacto.

Segunda. Los dependientes fijos de cada establecimiento, con arreglo a los diversos servicios que desempeñen, serán sustituidos en los días de descanso por los cesantes de igual categoría y perteneciente a las Sociedades «La Alianza» y «Artística Culinaria», percibiendo el salario acostumbrado en los casos de suplencia. Los patronos que haya designar de entre los vacantes que tengan a bien, los cuales serán proporcionados si éllo se avienen los interesados; debiendo, en caso contrario, aceptar el que por turno le corresponda trabajar como suplente.

Tercera. Se establece como régimen para el descanso en cada casa y sección de trabajo, el turno diario de un dependiente cuando el número respectivo sea de dos a seis operarios; doble cuando pase de seis y no exceda de doce; triple si es mayor de doce y no llega a veinte, y así sucesivamente, con arreglo al número y clase de obreros de plaza fija. Los suplentes de cada sección de trabajo podrán ser ocupados seguidamente para cubrir los turnos de fiesta, con derecho a entrar en éstos siempre que pasen de seis los días del servicio que presta el faltante de personal vacante en las suplencias, verificando el descanso semanal como en las presentes Bases se establece, los socios de «La Alianza» y «Artística Culinaria» y éstas en su nombre, considerarán un deber, el cual se comprometen a cumplir con toda exactitud, renunciando a disfrutar de los días de descanso que puedan corresponderles durante el tiempo que no haya operarios cesantes para suplirlos en el trabajo.

En este caso y como reciprocidad al sacrificio de los obreros, los dueños, en calidad de Socios Protectores de las Cajas de Auxilio respectivas, abonarán mensualmente y a la Sociedad a que cada uno de aquellos pertenezca, el importe de los jornales que represente el número de días de descanso que haya correspondido al personal de cada casa. De las cantidades que en tal concepto hagan efectivos los patronos, se les librará el oportuno recibo acreditativo.

Quinta. Con el fin de apreciar debidamente el personal fijo y armonizarlo con el disponible para las suplencias de los días de descanso, la Sociedad de Patronos llevará una relación detallada de los dependientes de cada uno de ellos, clasificada por las diferentes secciones en que halla repartido el trabajo en los establecimientos, comunicando semanalmente a las de Camareros y Cocineros el alta ó baja de asociados que sufra la Sociedad.

Sexta. Los dueños de establecimiento serán Socios Protectores de las Cajas de Auxilio a los ces

Jocs Florals de Buenos Aires

El diari de la ciutat bonaerense arriba ahir, ressenyent, ab força extensió, la festa dels Jocs Florals que organitzats per segona vegada a Amèrica pel benemerit Casal Català de la ciutat del Plata, se celebraren el dia 8 de desembre passat, a les tres de la tarda, en el Gran Teatre Colón. El fet demostra que en la generosa terra americana hi ha arrelat ja el fonament de la nostra tradicional institució poètica, per lo que Catalunya ha de sentir-se orgullosa d'aquells fills seus que com els catalans residents a Buenos Aires, lluny de la pàtria l'enlleiteixen fent conèixer i admirar dels demés pobles les seves peculiars institucions.

Hem aquí, ara, com ressenya «La Prensa», el gran diari argentí un dels millors del món, la política festa.

«Con una hermosa fiesta que se celebró ayer en el teatro Colón, pueden darse ya por definitivamente instituidos los Jocs Florals que inició el centro de cultura Casal Català, en 1903. Por lo menos, así lo exige el más que lisonjero éxito, obtenido en los dos certámenes, la importancia de las composiciones presentadas en ellos y un vivo interés despertado, no solamente en el país, sino también en Cataluña».

El acto de ayer tenia por objecte hacer conèixer del públic el dictamen del Jurado y los nombres de los laureados, proclamar la reina de la fiesta y su corte de amor y dar lectura a algunas de las composiciones premiadas.

La sala fué ocupada por un crecido número de familias, y en el escenario tomó colocación el Jurado y la comisión directiva del Centro, reservando sitios especiales para la reina y su corte.

El presidente del Casal Català, señor Lleóntar Nart, inició el programa con un discurso apropiado para las circunstancias.

Luego, el secretario, señor Pedro Roca Martí leyó la Memoria del Jurado, y acto continuo el doctor Julián de Vargas, empezó a abrir los sobres que contenían los nombres de los laureados.

La flor natural resultó adjudicada al señor Ramón Roca y Sans, de Barcelona, autor de la composición «Manoli de flor». En su ausencia, el señor Teodoro Banús leyó el hermoso trabajo.

Antes de seguir adelante fué proclamada reina de la fiesta la señorita Magdalena de Vargas, quien ocupó su sitio, en el escenario, acompañada de la corte, que estaba formada por:

Amelia López Zubizarre, Elena de la Serna, Luz Cortezana, Angela Oros, Josefa G. de Luque, María T. Dickmann, Emma Febringer y Lidia Morán.

Después fueron sucesivamente entregados los otros premios y diplomas en esta forma:

Accésit primero de la flor natural a la obra «Alé de Vidas», del señor J. Bru y Solà; accésit segundo a «Les cançons blanques y roses», del señor José Calza da Carbó.

Violeta adjudicada a la composición «El Sant Rosari», del señor José María Vidal y Pomar; accésit a «Fe, Esperanza y Caritat», del señor Francisco Ubach y Viñeta.

Englantina, acordada a la obra «L'avi», del señor Jaime Bonell; accésit a la composició titulada «A ma pàtria», del señor José Garriga y Giró, de Barcelona.

Premio del Ayuntamiento de Barcelona, a la obra «En l'opressió de Babilonia», al señor Manuel Foidi y Torres.

Premio de la Diputación de Barcelona, a «La llengua catalana», del señor José Martí y Requena.

Premio del Ayuntamiento de Girona, a la composició que lleva por título «Un Tedeum a Girona», del señor Garriga y Giró.

Premio del obispo de Vich, a la composició «Puresa», del señor Remedios Morlà de Andreu.

Premio de Catalunya al Plata, a la obra «La visió d'Acte», del señor José Calza da Carbó; otro premio de Catalunya al Plata, al trabajo titulado «A Catalunya al Plata», del señor Buenaventura Ramonell del Rosari.

Premio del señor José Artal, a la composició «El voluntari catalán», del señor Martí Dedeu.

Premio del señor C. Casamitjana, a «La Pau», del señor Juan Rivas y Carreras; accésit a «Planys», del señor Buenaventura Ramonell.

Premio del señor Lleóntar Nart, a la obra «Vida», del señor J. Bru y Solà; accésit a «Cant a la vida», del señor Jaime Bonell.

Premio del señor Pedro Solanes, a «La Societat ideal», del señor R. Genesca Ferris; accésit a la obra titulada también «La societat ideal», del señor Pedro Solanes.

Premio del señor José M. Pla, a la composició «Al rei don Jaime el Conqueridor», del señor Angel Boxadé.

Premio del señor José Mascort, a «Don Pau», del señor Fernando Serrat y Weyler; accésit a «Sèbes», del señor Eduardo Audo.

Premio del señor Camilo Villaró, a «El imbal del Bru», del señor Francisco Badells; accésit primero a «La llegendà del Pit Roig», del señor José Garriga y Giró; accésit segundo a «La Captiva», del señor J. Bru y Solà.

El señor Jaime Molins le fué acordado un premio extraordinario, por el trabajo «A mi dama», en catalán, teniendo en cuenta su indiscutible mérito.

La fiesta concluyó con un discurso del doctor Julián de Vargas, de bella forma literaria.

La banda de música del regimiento 30 de infantería amenizó los intervalos.

El cuadro dramático de la institución ofreció anoche a la reina, corte de amor, poetas premiados, miembros del Jurado y personas que han contribuido al buen éxito de los Jocs Florales, una velada íntima, que se llevó a cabo en los salones de la asociación Mariano Moreno.

Como un homenaje al gran trágico Guimerà, fué puesto en escena con toda coreografía el drama «Tierra baja».

La concurrencia aplaudió mucho a los intérpretes.

INFORMACIO BARCELONA

CARNET D'AVUI.—A les deu del matí: Junta general de la Muntia de Fabricants de F. del T. N.—A dos quarts de deu del vespre: Sessió de l'A. d'Higiene de Catalunya.—Conferència del senyor Bonifaci a l'Arenu Barcelonès.—Idem del senyor Comas y Solà al C. E. de C.—A les onze del vespre: Míting de cambres y cuiners a «La Camelia Blanca».

EL TEMPS.—Ahr fey un bon dia, gaudint d'una temperatura bondadosa. El cel se mostrà ros, ab un sol esplèndid. Cap al tard aparegué una boira, com dies pasats, després d'una humitat molestosa, que desllit la jornada, magnífica fins an aquesta hora.

Hem tingut el gust de saludar en nostra Redacció, al distingit sportman don Josep Lluís Barceló, director de la fulla de Sport «El Mundo» de Madrid.

Sigui benvingut el company.

Reunint en el local de l'«Aliansa Industrial», els presidents del Centre Industrial de Catalunya, Progrés Industrial, Foment Industrial y Aliansa Industrial, para tractar de la crisi per que travessa l'industria coterana y que menassa agravarse per la dissolució de la Muntia de Fabricants de Teixits, han acordat, obrant en nom y representació de les Societats que presideixen, acudir en instancia al governador civil, posant de manifest l'estat d'alarma produït per la situació de l'industria, en la que cada dia s'acumula més gravement el pes dels impostos de vagi, forosa d'obres del ram fàbric y creuen que es precis que'l Govern davant de les

circumstancies adopti per tots els mitjans que estiguin a son abast, les solucions que contribueixin a minuar els efectes de la crisi coterana.

Vida corporativa

Al C. E. de C., a dos quarts de deu d'aquest vespre, el soci don Josep Comas y Solà, hi donarà una conferència qual tema versarà sobre «El planeta Mars», projectant alguns clixés y presentant el globu del sudat planeta trassat pel mateix disertant.

La Societat de l'Orfeó Català celebrà, demà, passat, a dos quarts de deu del vespre, junta general extraordinaria de segona convocatoria, para discutir y aprovar la reforma dels Estatuts, acordada en la darrera reunió general de socis.

La Cambra de Comers de Melilla ha dirigit a la de Barcelona una comunicació en la qual manifesta son agraiment per les atencions tributades a son president don Pau Vallesclà durant la seva estada d'aquest en nostra ciutat.

Demà, al vespre, el professor de la Càtedra d'Economia Social que sosté la Diputació Provincial, don Josep M. Tallada, donarà una conferència pública a l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou. El tema de la conferència, serà aquest: «Les qüestions obreres y la política contemporània».

Ans d'ahir, a la tarda, se va reunir en el Centre Comercial, la Comissió de la Junta Directiva y els mestres públics associats a la mateixa, don Andreu Jujol y don Blas Vernet, para examinar les llistes de mèrits y serveis presentades al Concurs obert per dita entitat a l'objecte de proveir diverses escoles públiques que per compte dels Centres Comercials Hispano-Marroquins s'obriran aviat en el Riff para l'ensenyança gratuita de l'idioma castellà en aquell territori anexionat.

El sou assignat es de 1.800 pessetes anyals, cobrant per mesades, local per escola y casa-habitació per al professor, abides estrages bastits propers per la casa Ribas y Pradell de Barcelona, ab arrendament als plans aixecats per l'enginyer don Salvador Corbella Alvarez.

El fallo se dictarà tant prompte s'haigut examinat els 150 expedients presentats al Concurs.

Dilluns vinent, a dos quarts de deu del vespre, se celebrerà, en el local de l'A. de Locomoció Aeria (plassa de Catalunya, 20), una reunió a l'objecte de tractar de l'Exposició d'Aeronautica organitzada per dita Societat para'l mes de febrer vinent.

Aquest matí, a les deu, continuà, en el saló d'actes del F. del T. N., la Junta general de la Muntia de Fabricants de Teixits.

Lletres y Arts

S'ha obert, a les Galeries Reig, una Exposició de copys dels grans mestres de la «National Gallery» y la «Wallace Collection», de Londres, obra de don S. Ferrer. Aquestes copys són pintades ab gran desembre, ab massa desembre potser. Al nostre judici, el senyor Ferrer no deu seguir el seu camí, si vol ésser un bon copista, sense perfeccionar, abans, un xic més els seus estudis.

Estan anunciades les següents Exposicions:

A la mateixa casa Reig, una col·lecció de pintures antigues, que s'obrirà cap a darrers del corrent juny; una Exposició de pintures del celebrat pintor Pascual de pintures del celebrat pintor Pascual, a can Parés, la qual s'obrirà demà, dia 8; seguidament de la del senyor Pascual, s'obrirà, a can Parés, una altra Exposició de don Santiago Rusiñol, y, per fi, el dia 15, una nodridíssima exhibició de l'obra total del tan discutit pintor don Isidre Nonell, a les Galeries del Palau Català.

No cal dir que les aficions a la pintura estan d'enhoravolta.

Para avui, s'anuncia al teatre de Novetats, tres importants debuts que aferraran ab les goocions de cinematògraf. Són: Les Zaretzky's, atropes russa composta de sis elegants senyorettes y llur mestre; els populars «Rico y Alex» clowns excentrics parodistes y «Alegria y Tula», «jongleurs».

A benefici de la viuda y fills del malaguanyat músic català don Carlos Oró, se donarà, avui, una funció en el teatre Tivoli, representant les obres «La alegría de Babilonia», «Elir pensión» y «La Manzana de oro». A més, l'aplaudida tiple Maria Morató cantarà algunes cançons catalanes.

Fets diversos

Del terrat del número 9 del carrer de l'Olivea, caigué a la via pública, una veïna de la casa.

En greu estat ingressà a l'Hospital Clínic.

Ahr, a les cinc de la tarda, se cometé un crim al carrer de Balmes. M. Josep Pérez hi trobà, en aquella hora, a Maria Banús, de 18 anys, soltera, habitant en el sudit carrer, número 84, segon, primera.

Després d'algunes paraules se tragué un ganivet de grosses dimensions y li pegà una ganivetada al cor, deixant la mort a l'aire.

Sembla que'l Pérez declarà que havia tingut relacions il·lícites ab la Maria y que al negarse aquesta a voler reanuarles, fou el mòbil del crim.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32, Especialitat en camises a mida.

TELEGRAMES Y TELEFONEMES

MADRID

LO QUE DIU LA PREMSA

LA «GAZETA».

Publica les següents disposicions: Concedint al Tíning Club de Bélgica tis de pas y importació temporal para els automòbils, bicicletes y motocicletes dels seus socis, en les condicions y regles generals establertes per la real ordre del dia 14 de juliol de 1907.

Disposant que les Societats de segurs que per estar inscrites tenen dret a votar, segons la real ordre del 23 de setembre de l'any anterior para l'elecció vocal de la Junta consultiua de segurs y no ho haguessin pogut fer a conseqüència de la suspensió acordada per l'ajunt del 23 d'octubre del mateix any, podran exercir l'expressat dret abans del dia 10 del corrent mes.

«EL IMPARCIAL».

Publica una conversa ab cert polític, agé al Govern, segons el qual, a part de que ascendir a cap a cap general, el Govern tracta de donar el tercer entornat al general Azcarra, encara que aquest figuri a l'escala de reserva, perquè hi ha'l precedent den Beranger, que va ascendir estant a la reserva.

La sens del general Azcarra ha tocat ab un obstacle greu y es que s'hi oposa'l propi senyor Maura.

El general sembla que se sacrifica a l'implacable hostilitat, però sent profunda amargura veient que'l senyor Maura es qui li posa'l veto.

El que dona aquesta nova es un conservador seriós y prestigiós.

«EL LIBERAL».

Protesta de que's designi al senyor Maura para presidir l'embaixada d'Espanya a les festes del Centenari de la República Argentina, perquè diu que'l senyor Maura no te autoritat y significació para ésser l'embaixador de l'Espanya d'avui, en les joies, progressives y impetuoses Republics americanes.

Semblaria allí l'emissari de l'Espanya retardatària y ingratitudinal.

Afegeix que haventhi un Menéndez Pelayo, un Galdós, un Echegaray, un Cajal y un Canalejas, no deu presidir cap representació el senyor Maura.

«LA MAÑANA».

Publica una intervü ab el senyor González Besada, en la que diu aquest que an ell no li dirigex nangu y que considera antipatriòtic y ranc combatre als d'enfront sols per estar enfront.

Afegeix que ell apoiarà totes les reformes que presentí el partit liberal que responguin als anhels nacionals y l'embelliment encertades.

Parlant del pressupost de Lloyd George creu que arribarà a vencer la resistència de les classes nobles y riques.

Quelcom — diu — d'aixó'm proposava fer jo y no vaig fer quan vaig promulgar la llei de caducitat de crèdits, y l'episcopat se'n van tirar a sobre.

També tractava en el meu projecte de castigar la mit mort y reformar l'impost sobre transmissió de bens y donació a les Societats.

D'haver seguit en el poder hauria triomfat aquesta reforma.

El partit liberal deu intentar-la, encara que topará ab més resistencies de les que trobava jo, perquè's considerarà la obra de càrrec de donar en els liberals, y despertarà majors rejets en les classes riques, y ja sabem ab quin èxit defensaven aquestes classes els seus interessos.

«ESPAÑA NUEVA».

Aquest periòdic comenta'l que un periòdic d'ahir posés en boca d'un personatge que te la deria de voler ésser el primer en tot, aquestes paraules: «El primer republicà soc jo».

CAPILLA PÚBLICA A PALAU

A les onze s'ha celebrat la capella pública al Palau, ab el ceremonial de costum.

S'han format dues comitès: una de la reina Cristina y una altra dels reis Alons y Victoria.

Hi han assistit tots els infants que's troben a Madrid, Els germans de la reina no hi han assistit per ésser protestants.

S'ha cantat la missa Zubizarre, oficiant una capella d'altar.

Els reis han fet la tradicional ofrena dels tres clixers, ab els incens mitja y or. La comitiva del rei hi figuraven més de vint grans d'Espanya.

El públic ha estat molt nombros.

A les galeries formaven els alabarders. Molt públic s'ha quedat sense poder entrar.

EL PRÓXIM CONSELL.

Fins el dissabte no se celebrará'l Consell de ministres que's del·l'ará exclusivament a estudiar els projectes que ha de portar el ministre d'Hisenda.

No's celebrará abans perquè dit ministre espera ls datos referents als pressupostos de tots els departaments.

DESPATX AB EL REI.

Abans de la capella pública, el senyor Moret ha despatxat ab el rei, donantli compte dels assumptes pendents durant la seva ausencia.

El que del Govern no ha posat cap decret a la firma del monarca.

TORNADA DEL REI.

A un quart de deu, ha arribat el rei a Madrid ab les persones que l'acompanyaven en la cassa.

A les onze se celebrará capella pública al Palau y a la tarda se verificará la recepció de costum en aquest dia.

EL PENAL DE FIGUERES.

Sembla que'l Govern te'l propòsit de enllestit afiat la translocació de la penitenciaría de Ceuta.

An aquest fi, el director de presons, senyor Testor, acompanyat de l'enginyer y delegat regi de les colonies penitencieres, senyor Tejera, ha marxat a Figueres para estudiar sobre'l terreny si es possible, mitjans d'obra d'ampliació, traslladar totalment o en gran part, els penals de Ceuta al castell de Sant Ferran, que en l'actualitat, com es sabut, serveix de presiri als procedents de Melilla.

AGRESSIÓ.

Palencia. — Al mitgdia d'ahir el fill del don Juli Cejador fou víctima d'una agressió per tres agents del càdic conservador don Abili Calderón.

El varen abofegiar, sense temps para que se defensés.

Un dels agressors es Valentí Calderón, nebot del càdic, y altre Antoni Barón emplet d'Hisenda.

El motiu de l'agressió ha estat una crònica publicada en un diari local pel senyor Cejador, que han considerat ofensiva als agressors.

El governador ha passat l'atestat al jutjat.

Els agressors han estat deixats en llibertat.

RECEPCIÓ AL PALAU.

Aquesta tarda s'ha celebrat al Palau la recepció del Govern y militar propina de la festivitat del dia.

Ha estat molt concorreguda.

Les bandes de la guarnició, davant de nombros públic estacionat a la plassa de Armes, ha tocat esqualides peses del seu repertori.

REPARTIMENT DE JOGUINES.

En la redacció de «A B C» s'ha celebrat aquesta tarda l'acte d'entregar a 5.000 nois pobres les joguines, produïdes de la subscripció oberta per dit periòdic.

Ho ha presenciat nombros públic.

CAVALCADA ORIGINAL.

La nota característica del dia l'ha donada l'arcalde de Madrid, qui, pera obsequiar als nois dels Refugis municipals, ha tingut una ocurrencia peregrina. Ha

format una comitiva en la que hi figuraven el camell de la casa de feres del Retiro y una porció d'empleats, guardes, etc., habilitats convenientment para donar caràcter oriental a la cavalcada, y d'aquesta manera han anat als Refugis repartint profusió de joguines entre'ls assilats.

Quan la cavalcada arribava al Refugi de Santa Cristina s'ha trobat ab un landó en que anaven els mores de l'embaixada que tenen la costum de passejar molts matins per la Moncloa.

Els mores, al contemplar l'exòtic espectacle, han fet deturar el carritatge y han comensat a donar mostres de gran extranyesa perquè en la cavalcada hi figuraven els Reis Magos y un d'ells admirablement embadurnat de negre.

Els embaixadors marroquins han dubtat per un moment si seria o no autèntic el negre y s'han cregut momentàniament transportats a llocs orientals.

DETENCIÓ DE SOSPIITOSOS.

Ab motiu de l'atentat contral' quefe de la policia de Buenos Aires, el Govern d'aquella República ha expulsat bon número d'extrangers.

A Madrid s'ha arribat avui a la policia extrema la vigilància.

Ahr varen ésser detinguts dos sospitosos y en la matindada d'avui ho ha estat un altre procedent de l'Uruguai.

Se diu que'l Fabi Miña y va arribar ahr ab el correu de Barcelona.

Dos agents el varen detenir conduïnt a la comissaria, on ha passat la nit, en un calabó.

Aquest matí l'inspector l'ha deixat en llibertat, convenit de la seva ignorancia.

EN WAYLER

Ha arribat a Madrid el general Weyler.

ELS FUNCIONARIS DE CORREUS.

S'ha concedit als funcionaris de Correus que han prestat servei durant la campanya, igual plus que a l'oficialitat de l'exercit.

UN INVENT.

El subdirector de Telègrafs, senyor Vila, ha inventat un aparell que permet col·locar fàcilment els fils en els aïlladors.

En brú se verificaran les proves.

ELS ESTUDIANTS Y L'EXERCIT.

Una comissió del clatstre de Doctors presidida pel senyor De Francisco ha complimentat al ministre de la Guerra, general Luque, ab motiu de la festivitat dels Reis.

El salú com a representant de l'exercit en nom de la classe escolar espanyola.

Se cambiaren discursos d'elogi para ls estudiants y l'exercit.

CONFERENCIA AB EL REI.

A dos quarts de sis de la tarda el senyor Moret ha conferenciat ab el rei.

Assigura que quedaren d'acord en lo relatiu al decret de dissolució.

Se diu que molt prompte serà abolida una part de l'eiqueta palatina.

ELS REPRESENTANTS D'ESPAÑA.

«La Epoca» censura que's fassi qüestió política lo relatiu al nomenament de les presidencies de les comissions que han de representar a Espanya ab motiu de l'Exposició universal de la República Argentina.

Assigura que'l senyor Maura no hi anirà.

FUNCIÓ SOSPEA.

Aquesta tarda s'ha sospés la funció que devia celebrarse al teatre Real, per malaltia del baríton Titta Ruffo.

MANCA DE NOTICIES.

Ab motiu de la festivitat del dia escasseixen les noves polítiques.

DON CARLES.

Un periòdic radical, ocupantse de la representació que Espanya ha d'enviar a la República Argentina, diu que fa temps que don Carles lo mateix serveix para unes nocces que para un enterrament, puig es l'encarregat de complir les etiques del protocol.

DE MELILLA

Afegix que no es de fèmer que'l Govern a son retorn el recompensi ab el segon entornat.

APLASSAMENT.

Saragossa. — S'ha aplassat fins el dia 16 la inauguració del monument commemoratiu de l'Exposició hispano francesa, para que hi estiguin presents el senyor Gasset, l'embaixador de França y altres personalitats d'aquella nació.

L'AJUNTAMENT DE SARAGOSSA.

Saragossa. — Ha celebrat la primera sessió l'Ajuntament d'aquesta ciutat.

Els liberals estan identificats ab els republicans, havent votat junts una proposició demanant que's concedessi una amnistia als processats y condemnats a conseqüència dels successos de juliol.

EN GONZÁLEZ BESADA.

El senyor Besada ha acceptat presentarse candidat a diputat a Corts per Saragossa.

DESCARRILAMENT.

Cádiz. — Ha descarrilat un tren entre Portas y La Piedad de resultes d'haver trencat una roda del vagó tender.

Mercés a la destresa del maquinista se ha evitat una veritable catàstrofe.

CÀBILA QUE S'INSURRECCIONA
Tànger. — S'ha insurreccionat la càbila de Bataesqir.

ELS XINOS A BERLIN
Berlin. — Ha arribat la missió xinesa esperada ab els més grans honors. L'emperador Guillem I ha rebuda en audiència especial, y en ella'l príncep que figura al cap de la missió, ha pronunciat un discurs expressant el ferm desig de que els amistosos relacions que existeixen entre abdos països se fassin cada cop més estretes, basades en la pau y en la concòrdia de totes les nacions.

Ha respost l'emperador dient que te la ferma convicció de que la visita de la missió xinesa contribuirà a fortaleixer les amistosos relacions que existeixen ja entre Yina y Alemanya.

Després el sobirà alemany ha concedit la gran creu de l'Ordre de l'Àguila al príncep del Celest Imperi.

BOLIVIA I L'ARGENTINA
La Paz. — L'actitut poc conciliadista de Bolivia respecte de l'Argentina, per causa, probablement, de que la República Argentina deixi de fer esforços per al restabliment de les relacions amistoses entre abdos països.

INCIDENT FRANC-TURC
Noves de Tunis donen compte d'haver ocorregut un greu incident entre soldats turcs y soldats tunisencs, com ja se n'han registrat d'altres conssemblants, a causa de no estar ben delimitada la frontera entre Tunísia y Trípoli.

El fet ha ocorregut prop de Dehira. Alguns soldats regulars turcs, de guarnició a Trípoli, han avaranat en territori considerat per Tunísia com de la seva perennencia y s'han canviat alguns trets de fusell.

Ab motiu d'aquest incident, el Govern francès ha ordenat a l'embaixador de França a Constantíno, que reclami el envà immediat pel Govern otomà de instruccions a les autoritats de Trípoli per a deturar el moviment dels soldats turcs en el territori ligit.

Per la seva part, l'embaixador de Tunísia a París ha dirigit una petició igual al Govern del seu país.

Se creu que aquest lamentable incident no tindrà conseqüències, perquè el Govern

otomà va declarar no fa gaire que acceptava en principi les negociacions per a la delimitació definitiva de la frontera tuniso-tripolitana.

LES JOIES D'ABDEL HAZIS
París. — Haventse trobat la papereta d'empenyo de les joies pignorades en el Mont de Pietat per ordre del exòdit Abdel Aziz, la qual s'havia extraviat, s'ha autoritzat al Magren, pera que descompenyi dites joies mitjançant el pagament d'un milió y mitg de francs, que'l govern del Marroc disposa fa un mes en la caixa de aquella entitat pera evitar que dites joies fossin venudes en pública subasta.

CONTRA ELS CLERICALS
Lleida. — La premsa publica articles excitant al cos electoral a que voti contra els clericals, en les properes eleccions. Diu que confia en la derrota dels reaccionaris.

DE BÈLGICA
Bruxelles. — El rei Albert ha nomenat secretari particular seu a Basca Bevens. — Se complica l'assumpte de l'herència del rei Leopold.

El príncep Felip de Coburgo reclama un milió y mitg de coronas.

— S'ha reunit la Conferència internacional que decidirà la relata a les fronteres del Congo.

NEVADES
Berlin. — En la Saxonia y Bohemia han caigut grans nevades.

Està interrompuda la circulació de trens.

ESQUADRA FRANCESA

Tànger. — Ha arribat la segona divisió de l'esquadra francesa del Mediterrani.

Se compona de sis cuirassats.

A l'arribar canvià les salutacions de costum ab la plassa.

Permanixerà quatre dies en aquestes aigües.

ALEMANYA Y ANGLATERRA

Nova York. — El periodista alemany Maximilian Hosen, publica un article en el «New York World» en el que diu que Alemanya te de lluitar contra Anglaterra o arribar a un acord ab aquesta nació relatiu als armaments.

Alemanya — afegeix — necessita aixamlar les seves fronteres pùig en 1920 tindrà 73 milions d'habitants y necessita terres pera que tots ells visquin.

Anglaterra y Alemanya tenen interessos contraris.

Això les obligarà en el pvenir a lluitar si no poden arribar a entendres.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL — Avui, divendres, no hi ha funció per donar lloc a l'assaig general de **Educació de Príncep**.

Demà, dissabte, vespre a un quart de deu estrena de la famosa comèdia en dos actes de actor francès Maurici Donnay.

Educació de Príncep
Obra moderníssima, grandid exit a París y a Brussel·les. Esplendit decorat, aires y vestuari.

GRAN TEATRE DEL LICEU — Demà, dissabte, a part, primera de «Mefistofele». Diumenge, tardà, ímpar, «Tosca». Nit, segona de «Mefistofele».

TEATRE CATALA ROMEA — Avui, a les nou: Dia de Moda. El drama històric «La Cort de Lluís XIV»; gran exit. Demà y diumenge, «La Cort de Lluís XIV».

TEATRE TIVOLI — Avui, divendres, tardà, de sis a dos quarts de vuit; vermoult: primer, Cinematògraf; segon, «El chaleco blanco», ab banda de cornetes; tercer, Cinematògraf. Butaques gratis, entrada: 1 ral. Nit, benefici de la viuda y orfens del senyor Ord, a les nou: «La alegría del batallón»; segon, l'òpera en dos actes.

Filrt Pensión

de grandid exit; tercer, «La manzana de oro», en un intermèdi de la tipte senyoreta Morató cantant uns cançons catalanes. Preferència ab entrada: 2 pessetes; de platea: 1'50 entrada general: 50 cèntims. Dissabte y diumenge, grandid programa: En assaig «La fiesta del anillo»; «El club de las solteras» y «Los perros de presa».

TEATRE DE NOVETATS — Gran Cinematògraf y noves atraccions de primer ordre. — Avui,

divendres, tres importants debuts: «Las Zaretzky», troupe russa composta de sis senyores y el seu professor. Els còbbers germans, Buñtorres, Rico y Alex; exòtrics, Clowns, parodista Alegria y Ebanat; jòuglers sensacionals. Seccions continues desde dos quarts de sis de la tarda y desde dos quarts de deu de la nit. Butaques gratis, entrada: 25 cèntims.

LEORADO (TEATRE CATALUNYA) — Gran companyia cómic-lírica dirigida pels senyors Gamero, Güell y el mestre Josep Espelta. Funcions pera avui, divendres, tardà, segona. Tarda a dos quarts de set: «Las bribonas». Nit a les nou: «La muela del rey Farfan» y

LA VIUDA ALEGRE

Demà, dissabte, a dos quarts de set: «El estudiante». Nit a les nou: benefici de la plauidolíssima primera tipte Carmen Domingo, baix el següent programa: primer, «El patinillo»; segon, «La casita blanca»; tercer, due y escenas de «Cabalieria rústica»; quart, segon acte de l'òpera senyor Gil y quart, segon acte de l'òpera «La princesa de los dollars».

TEATRE SORIANO

Avui, divendres, 7 de janer. A les 3 y 112 secció senzilla. Estrenes de pel·lícules de la casa Pathé.

1. Cinematògraf.
2. «La tragedia del pierrot».
3. A les cinc.
4. Estrenes de pel·lícules Pathé.
5. «La alegría de la huerta».
6. A les 6 y 114.
7. Cinematògraf.
8. «Noche de flores».
9. NIT.
10. A les 9 y 112 Secció doble.
11. Cinematògraf.
12. «El Peligroso Mochales».
13. «La mujer del molinero».

NOTA. Demà, dissabte, estrena a Barcelona de la

ESCOLLERA DEL DIABLO

TEATRE GRANVIA — Diumenge, 7 actes, tardà, a les tres: primer «Jugar con fuego»; (3 actes) segon, estrena en aquest teatre de la sua suela en 4 actes, de gran aparell, «Los Magia-

res», (4 actes). Nit, a tres quarts de deu: (4 actes), primer, «El maestro Campana»; (1 acte) y darrera irremissiblement del gran exit y a petició del públic. «El lego de San Pablo»; obra predilecta de la companyia de sarsuela. Butaca y entrada: 1'50. — Se de patxa de 11 a 1 de 4 a 7

TEATRE NOU — Avui, divendres, a les quatre: «La muela del rey Farfan». A les cinc, «Las bribonas». A les nou, funció extra: primer «La rumba»; segon, «La viuda alegre» que per primera vegada descompenyarà Emilia Rico, y tercer, «La muela del rey Farfan».

TEATRE SALA IMPERIAL — Avui, divendres, tardà, a les cinc: A riure a riure, ab la sarsuela en tres actes «La Mulata»; segon, «Els reyes del ball»; «Las Mingorances»; tercer, la divina y encantadora Conchita Ledesma. Preus, Butaques 0'75; general: 0'25. Nit, a dos quarts de deu: Primer, «El dia de reyes»; segon, «Las bribonas»; exitis de Conchita Ledesma; tercer, «Las Mingorances»; quart, Conchita Ledesma.

Demà represa de la revista «Recreativa» quin tiberio aneu a la Sala Imperial, completament reformada. En assaig de la sarsuela «La gatita blanca», per Conchita Ledesma.

Concerts

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS — Tots els dies grans concerts vocals y instrumentals.

Cinematògrafs

METROPOLITAN CINEMAWAY — (Corts, 605). Cinc grans viatges. «Madrid»; «Colombo»; «Joanesburg»; «Topica de trens»; «Málaga a Velez-Málaga».

MUNDIAL PALACE — Concert tots els dies. Coberts desde pessetes, 3'50. Els divendres, bouillabaisse. Dissabte, menú corrent y vegetarià.

Mercats de Catalunya

FIGURES: (31 debre). Blat de 23'38 a 23'75; quars; mestall, a 18'75; ordi, de 11'25 a 11'57; civada, 10'00 a 11'55; segon, de 0'00 a 0'00; blat-de-moro, de 14'8 a 14'07; monjotes, a 31'50; id. caraguts; a 32; faves 0'00 a 1'81; faves, 0'00 a 1'93; besses, 18'75; cigrons, de 32'50 a 35'00; mill, de 0'0 a 17'50; pans, de 13'75; patates, de 8'42 a 9'62; cirreges, als, de 0'00 a 0'00; cerves, de 0'00 a 0'00; gallines,

primera, de 7'00 a 9 parell; gallines segona, de 0'00 a 0'00; pollastres primera, de 3'50 a 5'50; pollastres segona, de 0'00 a 0'00; anques, de 5'00 a 8'00; oques, de 0'00 a 0'00; oas, de 1'40 a 1'50 dotzena; id. 30 dotzenes, de 45'00 a 46'00; oles, de 12'00 a 14'00; mat, queda, de 0'00 a 0'00; quants; cirreges, grans, de 0'00 a 0'00; id. 0'00 a 0'00; auís de 0'00 a 0'00. Porcs, els 10 kilos, peats vics, de 00 a 00.

LEIDA: (5 de janer). — En el mercat de grans regien els preus següents:

Blat montanyès superior, a 22'00 pessetes; idem, mitjà, a 19'00; idem, horts, primera, a 22'00; id. segona, a 10'50; ordi, de 10'00 a 11'00; blat-de-moro, a 10'00 a 11'00; monjotes, de 20 a 24; blatdamoro, de 11'00 a 11'50, y oli de 000 a 000 la carrega.

4 de janer.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat notificar els següents dats:

Temperatura	Temperatura	Temperatura	Temperatura	Temperatura	Temperatura
Alta	Baixa	Alta	Baixa	Alta	Baixa
8 m.	766'27	17'8	O	51	0'0
3 m.	764'28	19'0	E	54	0'0

Sortida del sol: 7 h. 17 m. — Se pon: 4 h. 37 m. Quart minvant.

Imprempta y estereotipia. Fortuny, 2, ter.

FILLS DE F. MAS SARDÀ

RANCHA DEL CENTRE, 20 - BARCELONA

Negociem els cupons Interior y Amortizable p. 4 Municipals, Obligacions ferroviaris y Foment d'Obres, venciment 1 de janer.

Els vòmits, cor agre, ardors, inapetències, pesadesa, bilis y dolors de l'estómac, cintura y esquena, etc., desapareixen al següent dia d'usar el

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÉTiques de BOTTA preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell per invenció des que s'guin. Són tan grans les virtuts d'aquesta remei, que s'han curat ab ells persones que tenien molt arrallats els brians y que cada liti tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 (cantonada al carrer de Sant Ramon).

Colegi de Sant Ramon

Director: JOAN ESPEL

Manso, 74, principal

PARVULS, ELEMENTAL Y SUPERIOR, DIBUIX Y CALIGRAFIA

PREPARACIÓ PERA L'INGRÉS A L'INSTITUT Y ESCOLA DE COMERS

Recomanats y mitg pensionistes

Glasses diurnes y nocturnes

Estómago Artificial

o Polvos del Dr. Kuntz

OFICIAL ENQUADERNADOR

Desitja treball. Sense pretencions. Donarà raó a l'Administració d'aquest diari.

FORA PEL MOIX!

ELS POLVOS COSMÉTICS DE FRANC troben en pocs minuts al pH de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita la pell. Aquest depilatori es utilitza en les senyores que tinguin pil moix (vell) a la cara y brases, pera que s'el pugui descurtir. S'entia certificant per cor- 950 pios. Mata en segolla de correa UN POT, 250 pios. reus si per endavant se reben 950 pios. Mata en segolla de correa

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. -- BARCELONA